

Ny markregulering - tilpasningsmuligheder

Nanna Hellum Kristensen, SEGES
Innovation

Forum til Planter 11-09-2025

STØTTET AF

Planteafgiftsfonden

Strammere markregulering og en ny udledningsbaseret markregulering

Højere reguleringstryk

- Nogle steder til braklægningsgrænsen
- Når arealomlægningen gennemføres udfases den skærpede miljøregulering
- Byrdefordelingen skal bestemmes politisk (VISA vs. FLAD)

Ny udledningsbaseret reguleringsmetode

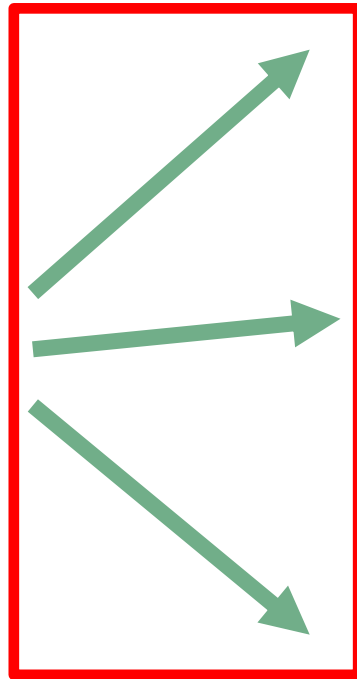

- Maksimal udledningskvote
- Erstatte kravet til efterafgrøder
- Indberetning af gødning og afgrøder på markniveau
- Planperiode fra 1/1-31-12-2025

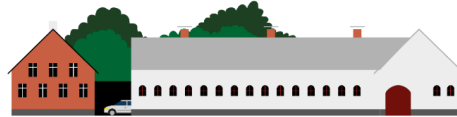
Ny markregulering med kvoter på kvælstofudledning

Udledningskvoten
fra det dyrkede
areal kan stige med
udtagning og
kollektive
virkemidler

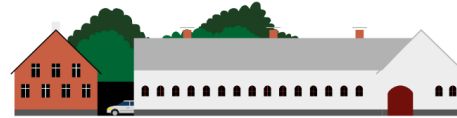
Oplands-
kvote
(ton N)

Kvote-
fordeling
hvordan?

Bedrifts-
kvote

Bedrifts-
kvote

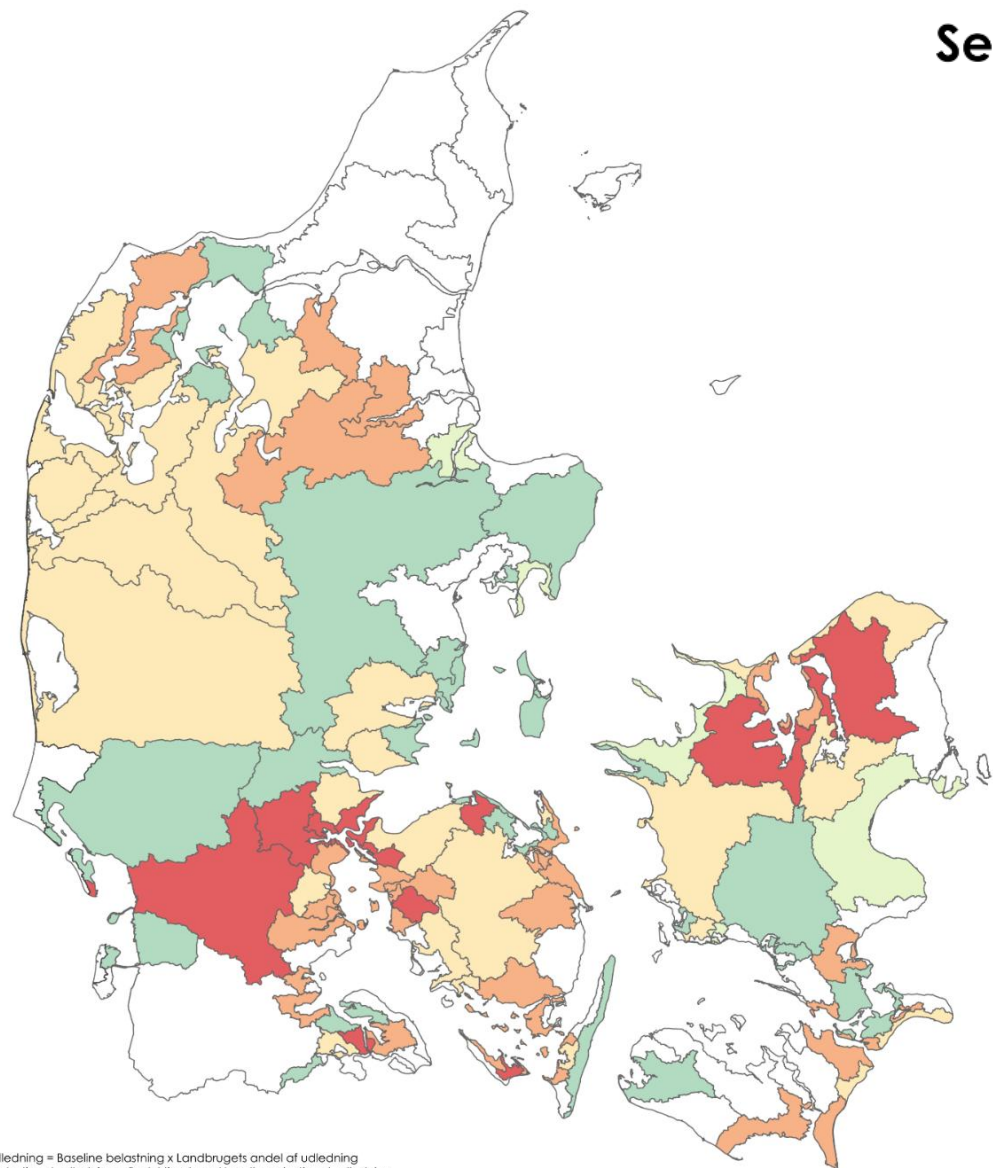

Bedrifts-
kvote

Krav til reduktion af landbrugsbetinget kvælstofudledning

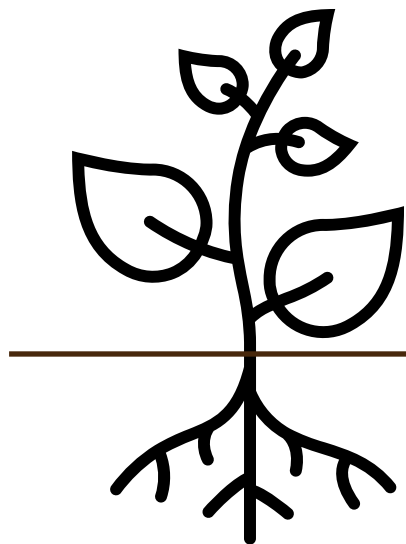
Second Opinion (Scenarie 1 ekskl. Bornholm)

Krav til reduktion af landbrugsbetinget udledning

- Over 80 %
- 60 til 80 %
- 40 til 60 %
- 20 til 40 %
- 1 til 20 %
- Uændret

Hvordan beregnes bedriftens aktuelle udledning?

Udvaskning fra rodzonen

- Beregnes med en ny model (NUAR)
- Kan reduceres med virkemidlerne: efterafgrøder, mellemafgrøder, præcisionsjordbrug, tidlig såning, sædskifte, N-tildeling

Retentionen

(Andelen af kvælstof fra rodzonen som ender i vandmiljøet)

- Beregnes med en ny opdateret forbedret retentionsmodel
- Kan reduceres med "kollektive" virkemidler

Virkemidler på dyrkningsfladen

Efterafgrøder	Reduktion i kvælstof-udvaskning
Efterafgrøde 9. august	52 %
Efterafgrøde 20. august	45 %
Efterafgrøde 7. sept.	33 %

Foto: Efterafgrøde af olieræddike

Dato for såning / høst af dæksæd skal indberettes.

Virkemidler på dyrkningsfladen

Efterafgrøder	Reduktion i kvælstof-udvaskning
Efterafgrøde 9. august	52 %
Efterafgrøde 20. august	45 %
Efterafgrøde 7. sept.	33 %
Mellemafgrøder	20%
Tidlig såning af vintersæd	20%
Præcisionsjordbrug	4%

Foto: Efterafgrøde af olieræddike

Dato for såning / høst af dæksæd skal indberettes.

Mellemafgrøde

Miljøafgrøde før såning af vintersæd.
Destruktion tidligst 20. september.

Virkemidler på dyrkningsfladen

Efterafgrøder	Reduktion i kvælstof-udvaskning
Efterafgrøde 9. august	52 %
Efterafgrøde 20. august	45 %
Efterafgrøde 7. sept.	33 %
Mellemafgrøder	20%
Tidlig såning af vintersæd	20%
Præcisionslandbrug	4%

Foto: Efterafgrøde af olieræddike

Dato for såning / høst af dæksæd skal indberettes.

Tidlig såning af vintersæd
Vintersæd sået senest 7. september.

Virkemidler på dyrkningsfladen

Efterafgrøder	Reduktion i kvælstof-udvaskning
Efterafgrøde 9. august	52 %
Efterafgrøde 20. august	45 %
Efterafgrøde 7. sept.	33 %
Mellemafgrøder	20%
Tidlig såning af vintersæd	20%
Præcisionslandbrug	4%

Foto: Efterafgrøde af olieræddike

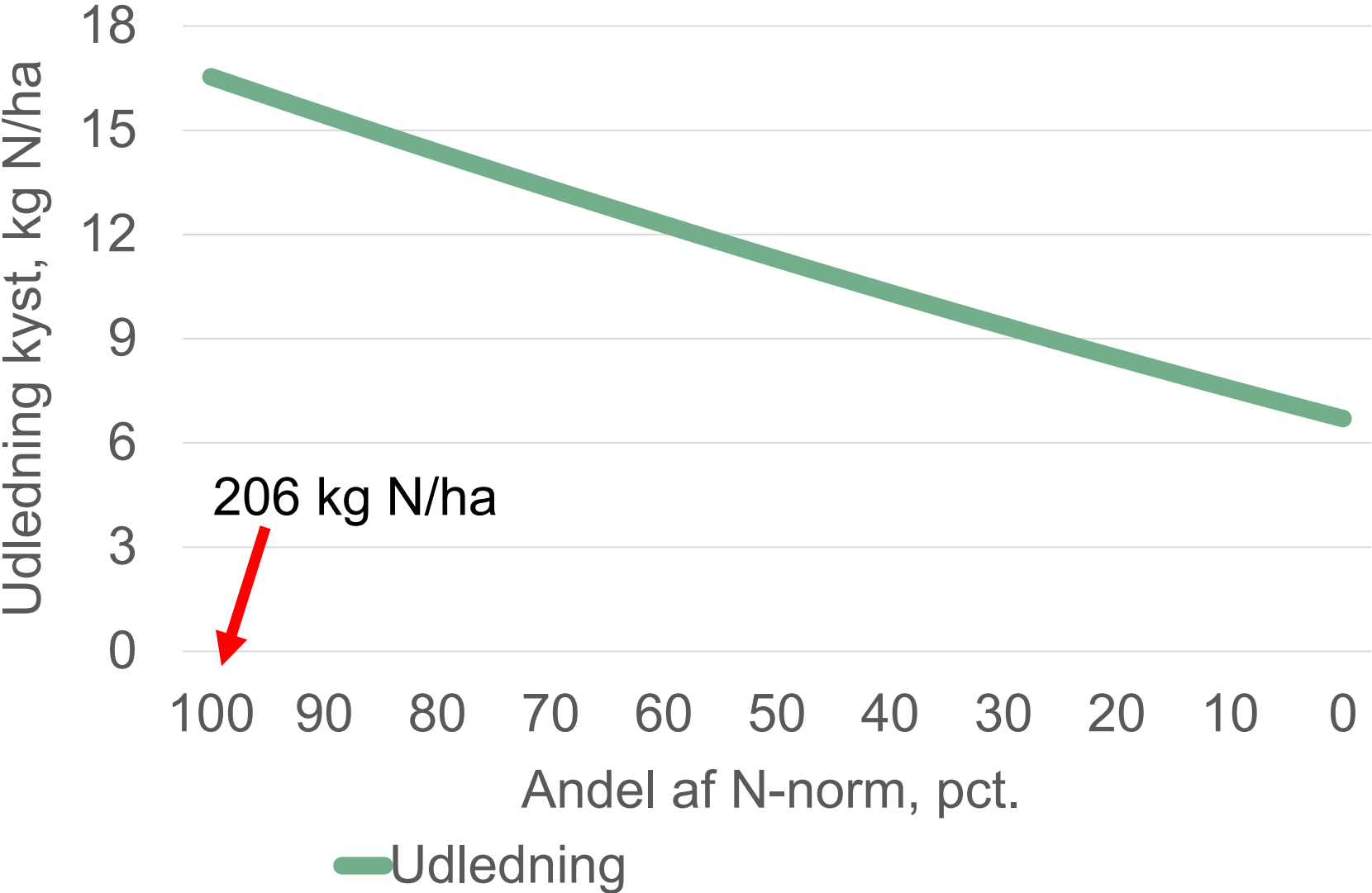
Dato for såning / høst af dæksæd skal indberettes.

Præcisionslandbrug

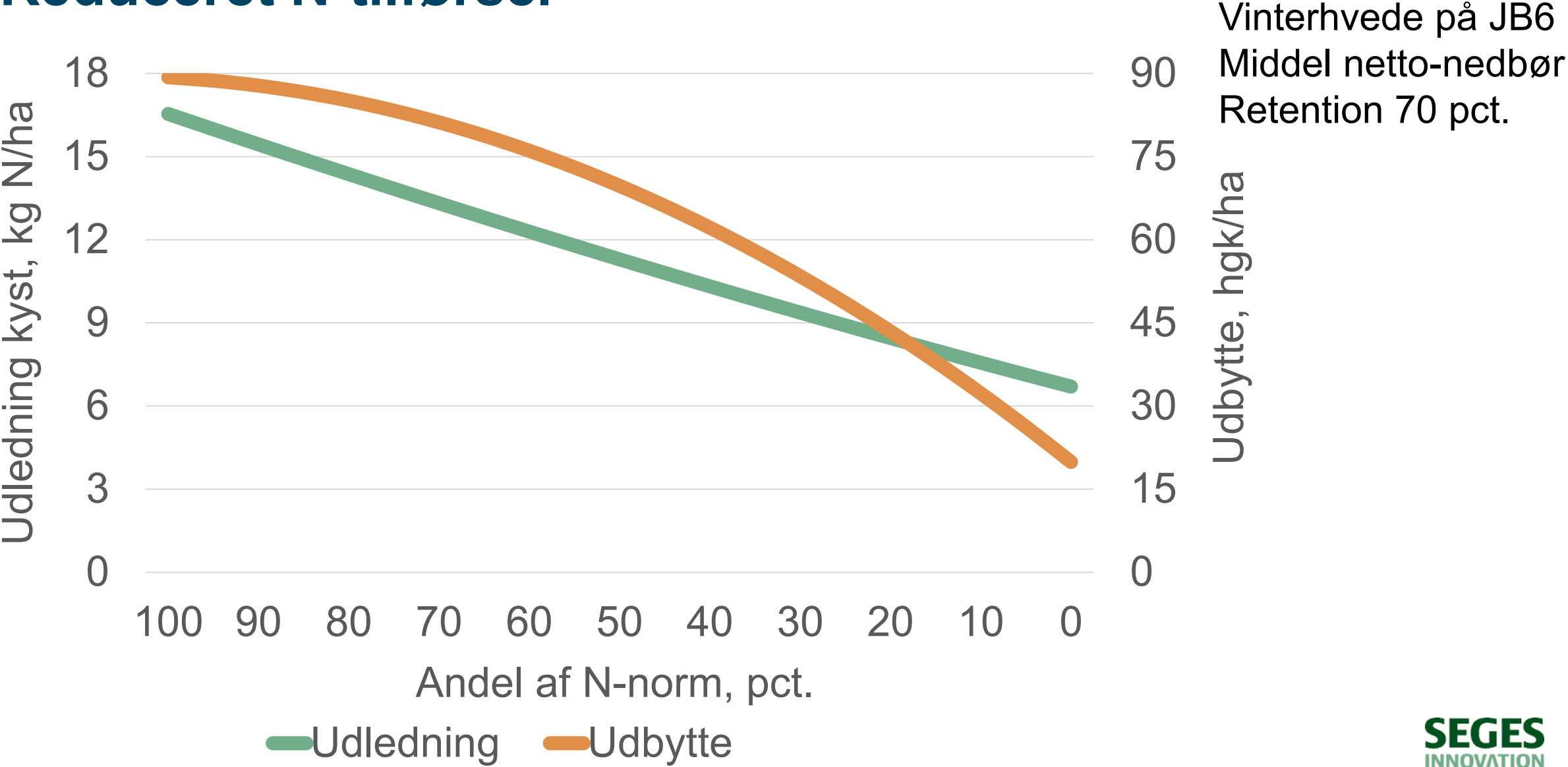
Positionsbestemt graderet tildeling af gødning i korn- og rapsmarker.

Reduceret N-tilførsel

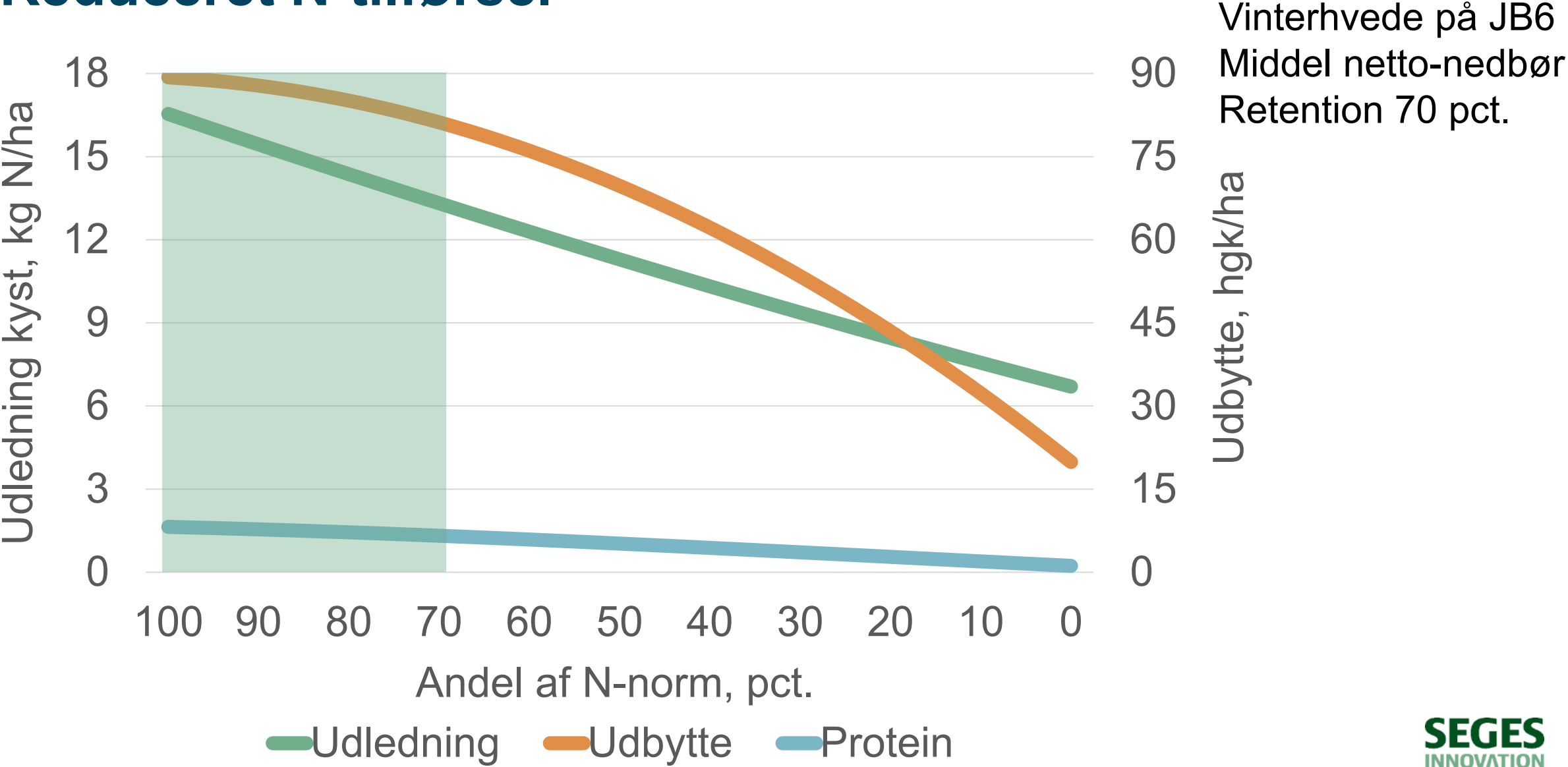
Vinterhvede på JB6
Middel netto-nedbør
Retention 70 pct.

Reduceret N-tilførsel

Reduceret N-tilførsel

Tilpasning til kvælstofregulering til braklægningspunkt

Eksempler for 2 kystvandoplande:

JB 6, DMI grid 10315 (ca. 350 mm afstrømning)

Braklægningspunkt: Vårbyg m efterafgrøde og 80 kg N/ha i gylle (28 kg N/ha)

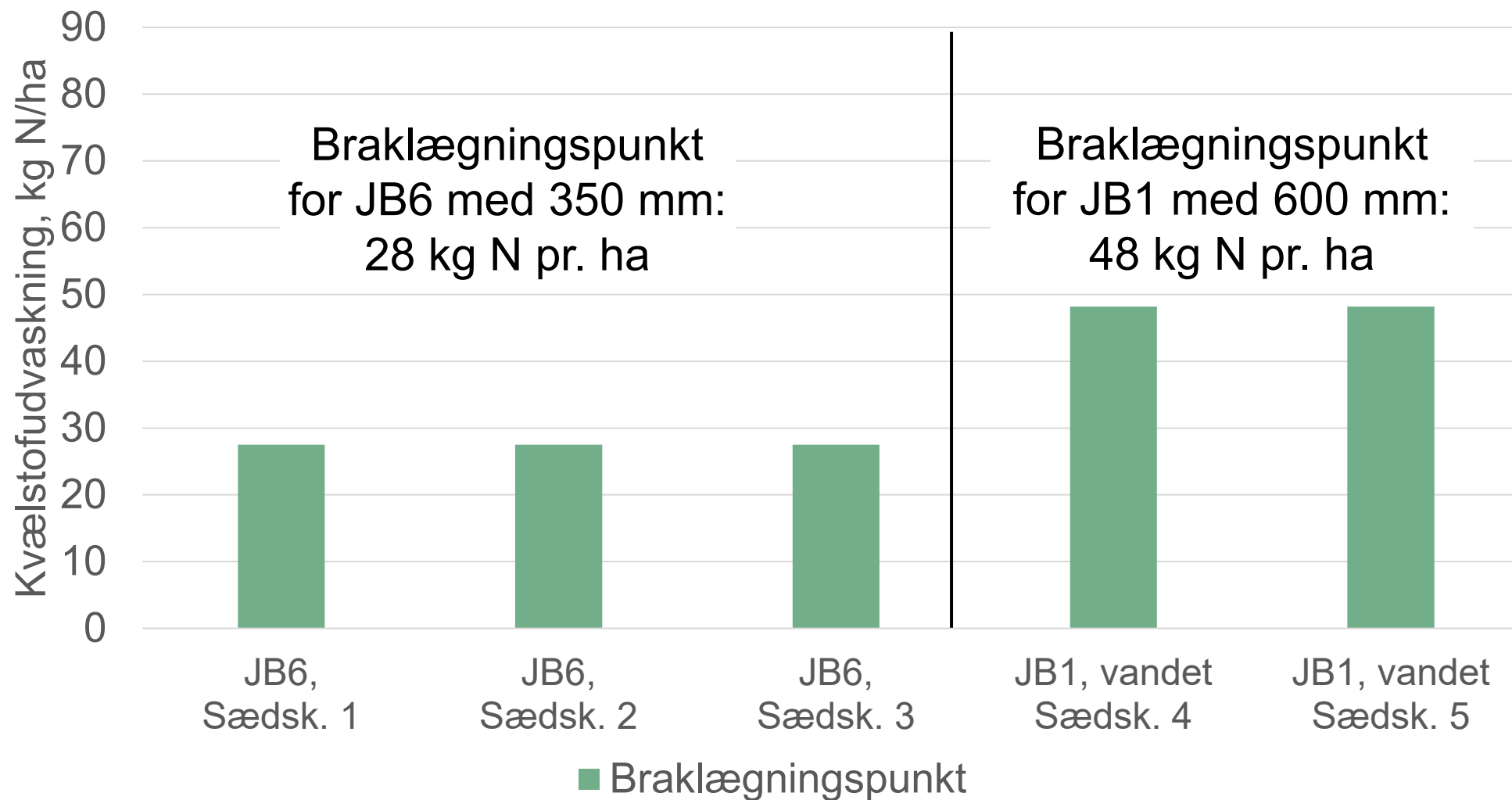
JB1 med vanding, DMI grid 10092 (ca. 600 mm afstrømning).

Braklægningspunkt: Vårbyg m efterafgrøde og 100 kg N/ha i gylle (48 kg N/ha)

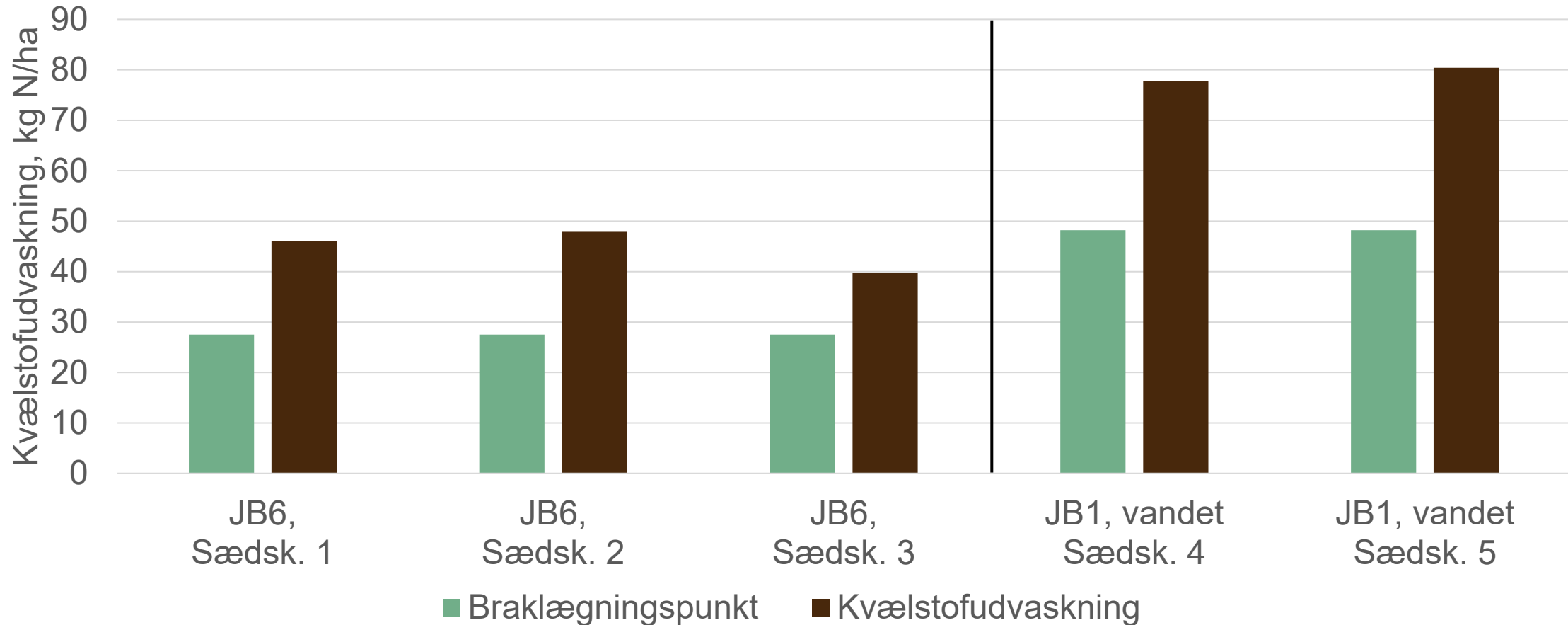
Sædsifter:

Nr.	JB	mm	Afgrødesammensætning
1	6	350	Vinterraps 20%, Vinterhvede 40%, Vårbyg 40% (80 kg N i gylle)
2	6	350	Vinterraps 20%, Vinterhvede 60%, Vårbyg 20% (150 kg N i gylle)
3	6	350	Vinterraps 17%, Vinterhvede 34%, Rajgræs (17%), Vårbyg 34% (80 kg N i gylle)
4	1	600	Kløvergræs 25%, Majshelsæd 38%, Vårbyg 38% (160 kg N gylle)
5	1	600	Stivelseskartofler 20%, Vårbyg 60%, Hybridrug 20%

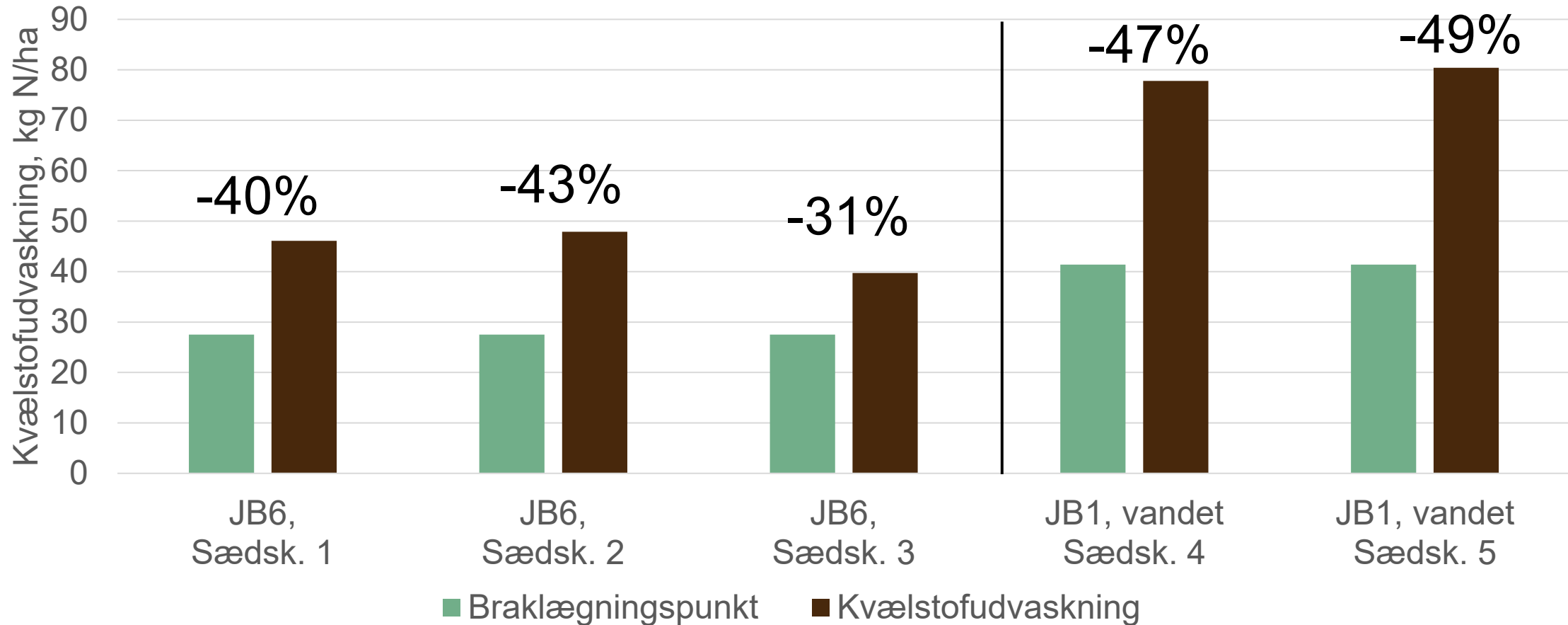
Braklægningspunkt i de to kystvandoplande

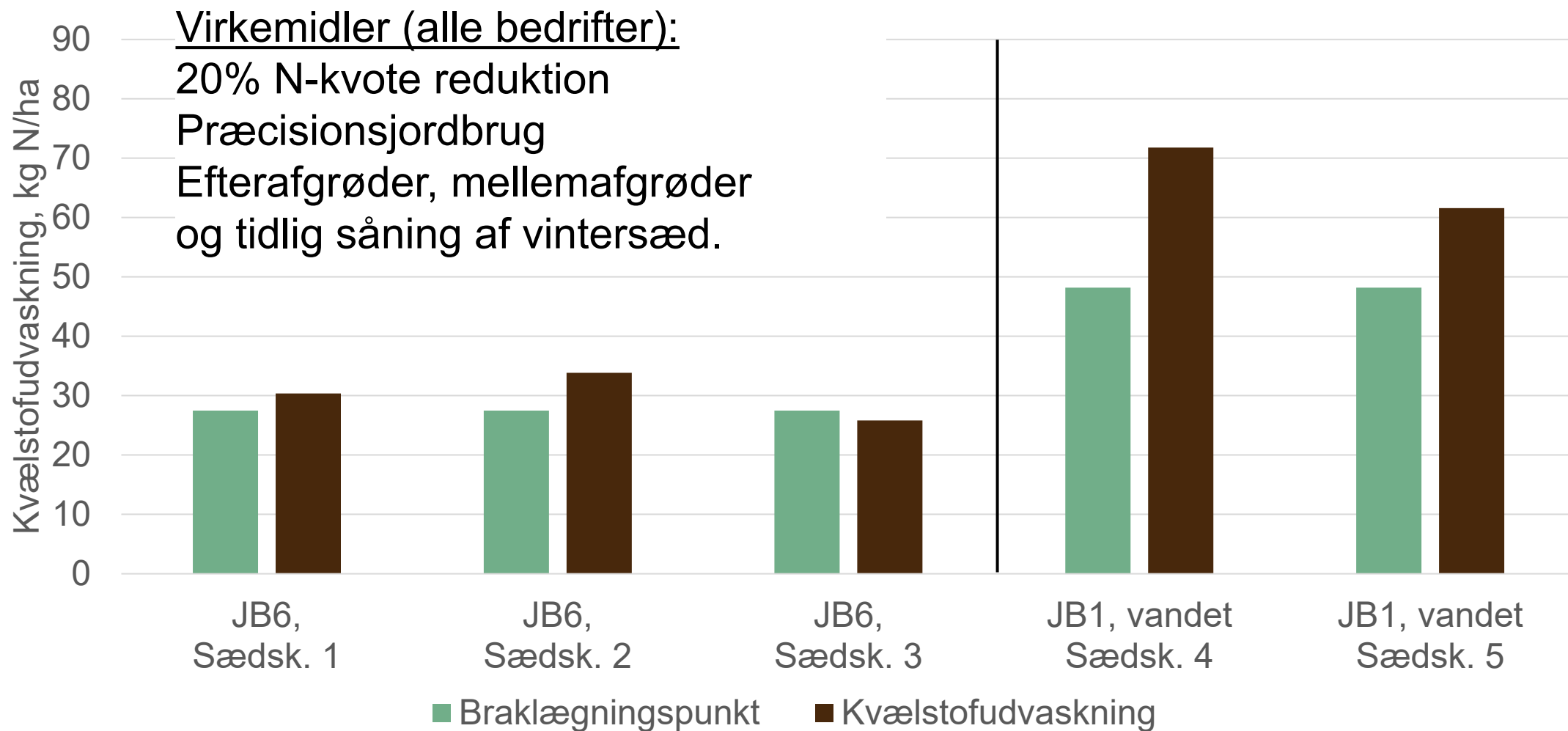
Aktuel udvaskning ved nuværende reguleringsstryk

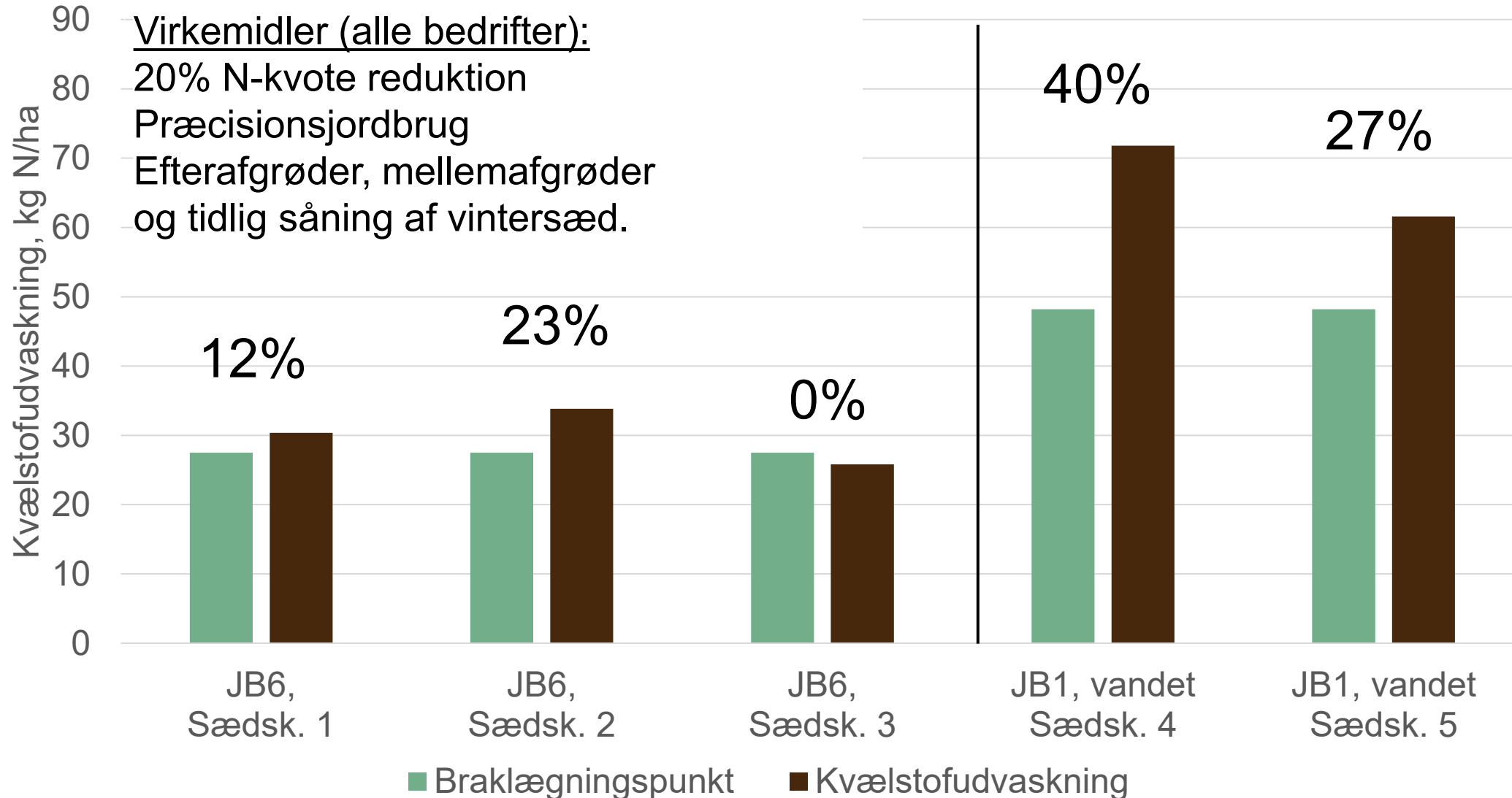
Krav til reduktion af kvælstofudvaskning fra nuværende reguleringstryk

Tilpasning til kvælstofregulering til braklægningspunkt

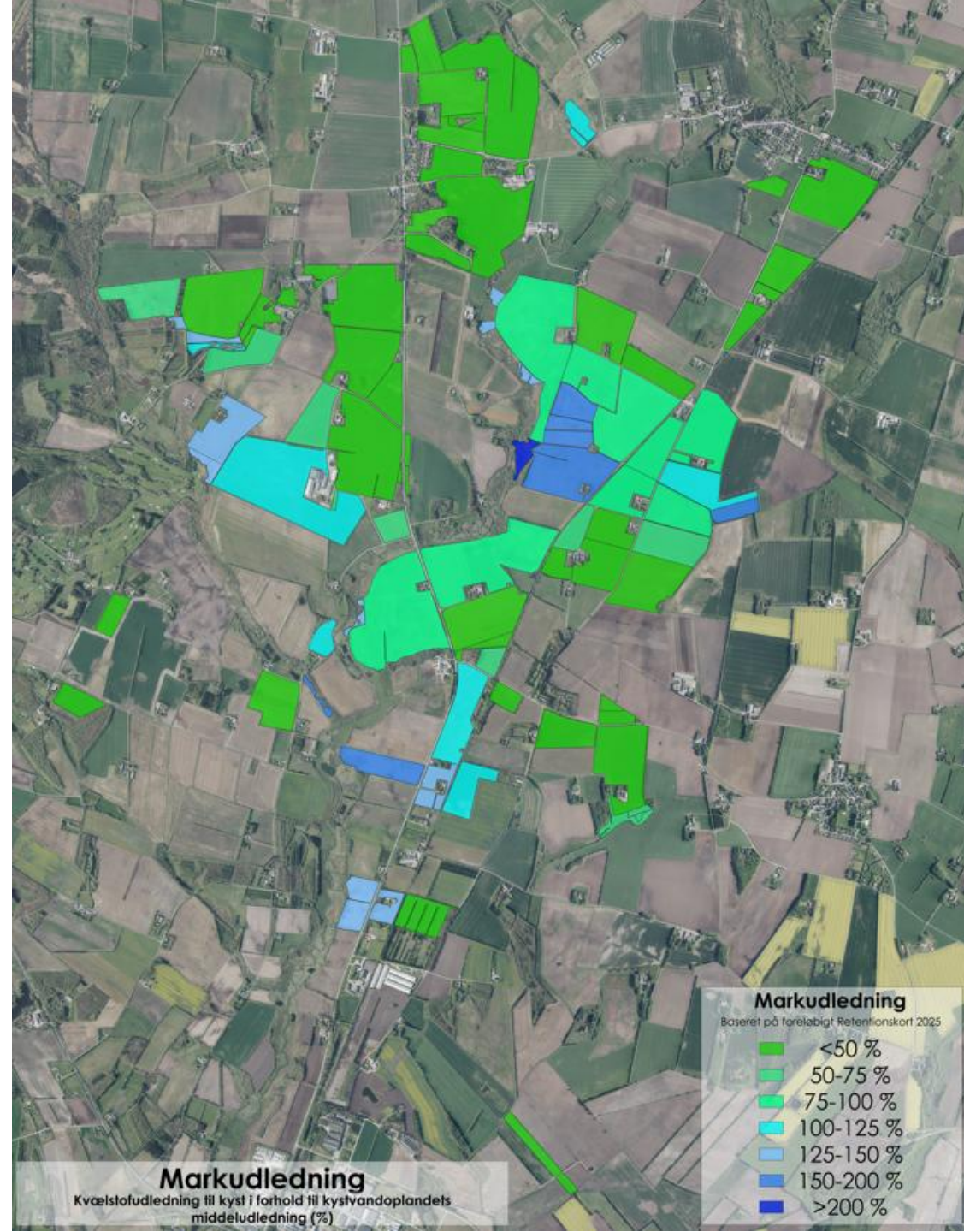
Behov for braklægning (uden sædskifteændringer og uden målretning)

Virkemidlerne skal målrettes til retentionen

Tilpasning af afgrødevalg?
Målretning af udtagning?

Foreløbigt kort udarbejdet af SEGES Innovation (maj 2025)

Tilpasning til strammere markregulering og en ny udledningsbaseret markregulering

Højere reguleringstryk

- Maksimal indsats med vådområder, klima-lavbund og minivådområder
- Udnyt målretning (især brak) på egen bedrift
- Sædskifteændringer og brak
- Plan for husdyrgødning (afsætning/transport)

Ny udledningsbaseret reguleringsmetode

- Reguleres på udledningskvoter
- Sædskifter tæller som virkemiddel
- Planperiode fra 1/1-31-12-2025
- Ny indberetningsmetode og nye frister
- Kvotehandel?